

Merikeskus Vellamossa toimivat Suomen merimuseo, Kymenlaakson museo ja Tietokeskus Vellamo. Monipuolinen näyttely- ja ohjelmatarjonta sekä laajat kirjasto- ja tietopalvelut muodostavat innostavan oppimisympäristön kaikenikäisille kävijöille. Tervetuloa Merikeskus Vellamoon!

Opastukset

LAIVAKOIRA VELLUN TASSUNJÄLJISSÄ

Toiminnallinen kierros, jossa tutustutaan Suomen merimuseon päänäyttelyyn seuraamalla Laivakoira Vellun jättämiä jälkiä. Matkan varrella kokeillaan mm. ankkurinnostoa ja laivanlastausta sekä tarkastellaan laivoilla kuljetettuja tuotteita. Kesto 1 h.

Aika: tiistai-torstai

Kohderyhmä: Päiväkodit ja alaluokat.

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 3652 tai johanna.aartomaa@nba.fi

”POHJANTÄHTI, ETELÄN RISTI”

Opastus Suomen merimuseon ”Pohjantähti, Etelän risti” -päänäyttelyssä tutustuttaa merenkulun historiaan ja siihen, miten merenkulku vaikuttaa meidän kaikkien arkeen. Aiheeseen tutustutaan niin merenkulkijoiden, laivojen kuin lastituotteidenkin näkökulmasta. Kesto 1 h.

Aika: tiistai-torstai

Kohderyhmä: peruskoulu, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 3652 tai johanna.aartomaa@nba.fi

AIKAMATKA*

Toiminnallinen kierros Kymenlaakson museon Virtaa -päänäyttelyssä. Tik tak, tik tak... kellon tikitys vie pienet aikamatkailijat tutustumaan sadan vuoden takaiseen elämään niin maalla kuin kaupungissakin. Kesto 1 h.

Aika: tiistai-torstai

Kohderyhmä: Päiväkodit ja alakoulun 1.-3. luokat

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 6369 tai maarit.laitala@kotka.fi

”MERILINNOITUKSESTA SATAMAKAUPUNGIKSI” - KOTKAN HISTORIAA 1700-LUVUN LOPULTA 2000-LUVULLE*

Opastus Kotkan alueen historiasta Kymenlaakson museon Virtaa -päänäyttelyssä kertoo, miten merilinnoituksen raunioiden ympärille kohosi vireä saha- ja satamakaupunki. Opastus johdattaa läpi Kotkan alueen vaiheiden 1700-luvun lopulta nykypäivään asti. Kesto 1 h.

Aika: tiistai-torstai

Kohderyhmä: peruskoulu, lukiot ja muut historiasta kiinnostuneet.

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 6369 tai maarit.laitala@kotka.fi

Lisäksi järjestämme MERTA JA MENNEISYYTTÄ -opastuksia Merikeskus Vellamoon, joissa tutustutaan Vellamoon ja sen museoiden keskeisiin teemoihin. Vellamoon on mahdollista tutustua myös arkkitehtuurin näkökulmasta MUOTOA JA SISÄLTÖÄ -opastuksella. Kesto 1 h.

Aika: tiistai-sunnuntai

Varaukset: 040 350 0497 tai info@merikeskusvellamo.fi

Teemaopastukset

HIERARKIA JA VALTA

Kapteeni laivassa, Jumala taivaassa -sanonta kuvastaa entisajan merielämää laivoilla, joita on pidetty hierarkkisinä pienoisyhteiskuntina. Opastuksessa tutustutaan Suomen merimuseon päänäyttelyyn vallan ja hierarkian näkökulmasta. Miten valta näkyy laivoilla ja miten laivayhteisöt eroavat muusta yhteiskunnasta? Mitä hyvää ja huonoa on vallankäytössä ja hierarkkisuudessa?

Opastus sopii mm. yhteiskuntaopin ja historian opetukseen (esim. YH1) sekä merenkulun ammatilliseen koulutukseen. Kesto 1 h.

Aika: tiistai-torstai 14.9. lähtien

Kohderyhmä: yläkoulut, lukiot, merikoulut.

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 3652 tai johanna.aartomaa@nba.fi

AFRIKAN TÄHTI*

Afrikan Tähti -näyttely liikkuu sekä ajassa että paikassa. Siinä seurataan meille kaikille tutun pelilaudan reittejä ja katsotaan, mitä tuttujen paikannimien takaa paljastuu. Näyttelyyn voi tutustua opastuksen ja oheismateriaalin avulla. Näyttelyyn kuuluu oheisjulkaisu, jossa on tarinoita ja tehtäviä joko ennakoon tai opastuksen jälkeen tehtäväksi. Näyttelyyn kuuluu myös teemoja syventävä verkkonäyttely (www.helinamuseo.fi). Oheisjulkaisu toimitetaan opettajalle opastusvarauksen myötä. Omatoimiseen käyntiin on mahdollista ostaa julkaisua museokauppa Plootusta. Opastuksen kesto 1 h.

Aika: tiistai - torstai 15.9.- lukuvuoden loppuun

Kohderyhmä: 1.-9. luokat

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 6369 tai maarit.laitala@kotka.fi

KAMPAAJA, KAUPPIAS, KALASTAJA*

Kymenlaakson museon näyttelyt esittelevät monta ammattia, monta tarinaa.

Millaisia laitteita kampaaja käytti 1950-luvulla? Entä millaista oli kalastaa jäällä ja asua putkassa? Millaista oli merivartijan työ muutama vuosikymmen sitten, millaista se on nyt? Hylkeenpyytäjä, valokuvaaja, kauppias, kättilö, satamatyöläinen - monta ammattia, monta tarinaa, joista riittää valittavaa tunnin kierrokselle. Kesto 1 h.

Aika: tiistai-torstai

Kohderyhmä: kierros on muokattavissa kaikenikäisille.

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 6369 tai maarit.laitala@kotka.fi

ANNAN AIKAMATKA*

"Minä olen Anna, Harjulan talosta Mäntyharjulta..." Annan tarina vie yli sadan vuoden taa, aikaan, jolloin Kotka kasvoi sahojen ja sataman ympärillä. Millaista oli elämä puulle tuoksuvassa kaupungissa, lasten kanssa, miehen kuoleman jälkeen, kauppiaan pyykkärinä ja kimpilaanin työntekijänä. Tästä kaikesta Anna kertoo ensin päiväkotijoukossa ja kouluryhmän vieraina luokassa, jonka jälkeen on vuorossa ryhmän vierailu Kymenlaakson museossa Merikeskus Vellamossa, jolloin mm. uitetaan tukkeja Kymi-joella, tutustutaan sahamiljööseen ja hellahuoneeseen ja lasketaan matkaa entisajan mitoilla.

Opettajalle on tarjolla Annan tarinaan liittyvä moniste, joka esittelee taustoja ja tosiasioita. Saatavilla on myös kolme erilaista tehtävämonistetta ryhmälle.

Teemaopastus on kaksiosainen; I osa koulussa tai päiväkodissa, II osa Merikeskus Vellamossa. Kesto: 1 h/osa.

Aika: I osa maanantai-perjantai viikot 43 ja 49.

II osa tiistai-torstai 1-2 viikkoa I osan jälkeen.

Kohderyhmä: esikoululaiset, alakoulun 1.-3. luokat

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 6369 tai maarit.laitala@kotka.fi.

SATAMAN MATKAT 1800-2010

Sataman matkat opastuksella kuljetaan 1800-luvun alkupuolen Oulusta 1800-1900-luvun vaihteen Liverpoolin kautta 1950-1960-luvun Kotkaan ja lopuksi nykypäivän Helsinkiin. Opastuksella voi syventyä satamatyön ja satamaympäristön sekä merenkulun lisäksi mm. Suomen ulkomaankauppaan ja sen tuotteisiin, siirtolaisuuteen, Kotkan satamien muutoksiin tai nykyajan satamatyöhön.

Aika: tiistai-perjantai 12.10. alkaen

Kohderyhmä: yläkoulut ja lukiot

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 0497 tai info@merikeskusvellamo.fi

JÄÄNMURTAJA TARMOLLE EHTII VIELÄ ELOKUUSSA

Vielä elokuun ajan pääsee Tarmolle! Vuonna 1907 valmistunut Tarmo on ollut mukana monessa Suomen historian käännekohdassa. Kierroksella pääsee tutustumaan laivaan komentosillasta konehuoneeseen. Suositeltava ryhmän maksimikoko on 10-20 henkeä. Kesto noin 45 min.

Aika: tiistai-perjantai 15.5.-31.8.

Kohderyhmä: kierros on muokattavissa kaikenikäisille.

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 0497 tai info@merikeskusvellamo.fi

TIETOKESKUS TUTUKSI

Tietokeskus Vellamon esittelykierroksilla kerrotaan kirjasto- ja arkistopalvelujen hyödyntämisestä. Tutustumiskäyntiin voidaan liittää tiedonhaun perustehtäviä. Kierrokset ovat maksuttomia kaikille ryhmille.

Kohderyhmä: yläkoulut, lukiot ja muut kiinnostuneet

Tiedustelut ja varaukset: (05) 234 4405 tai 044 702 8540,

marianna.lehtio@kyamk.fi tai tietokeskus@merikeskusvellamo.fi

Työpajat

PULLOLAIVATYÖPAJA

Suomen merimuseon pullolaivatyöpajassa valmistetaan oma pieni pullolaiva. Askartelun ohella tutustutaan pullolaivojen historiaan. Työpajan kesto 1-1,5 h. Työpaja voidaan yhdistää opastukseen.

Aika: tiistai-perjantai koulujen lukukausien ajan.

Kohderyhmä: esikoulut, alakoulut

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 3652 tai johanna.aartomaa@nba.fi

NOSTA LIPPU SALKOON, PISTÄ KORTTI POSTIIN

Vaihda kännykkä viestilippuihin ja viestitä entisajan merimiesten tapaan. Miten laivalta viestitetään toiselle laivalle tai miten merimies kertoi ennen kuulumisiaan kaukomailta kotiin? Lasten viestitystyöpajassa tutustutaan Suomen merimuseoon, kirjoitetaan kortteja ja askarrellaan viestilippuja merellisissä tunnelmissa. Työpaja sopii mm. äidinkielen ja kuvaamataidon opetukseen. Kesto: 1-1,5 h ryhmästä riippuen.

Aika: tiistai-perjantai 14.9. lähtien

Kohderyhmä: esikoulut, 1-3 -luokat. Ryhmän enimmäiskoko on 20 lasta.

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 3652 tai johanna.aartomaa@nba.fi

MITÄ HYLTY KERTO VAT?

Millaista tietoa hyllyistä ja niiden esineistöstä saadaan ja mikä tekee niistä arvokkaita? Suomen merimuseon työpajassa tutustutaan hylkyjen maailmaan. Koululaisryhmät pääsevät kokeilemaan tutkijan työtä ja tutustumaan hylkylöytöihin sekä näyttelyssä että työpajassa. Ohjelman kesto 1,5-2 h.

Aika: 3.9. (poikkeuksellisesti maksuton) ja 9.-10.9.

Kohderyhmä: 4.-6. luokat

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 3652 tai johanna.aartomaa@nba.fi

Menneisyyden jäljillä - Arkeologian päivät

MITÄ HYLTY KERTOavat?

Menneisyyden jäljillä - Arkeologian päivien aikana pe 3.9. Merimuseossa on maksutomia Mitä hylty kertovat? -työpajoja. Ks. tarkempi sisältö kohdasta ”Työpajat”. Tervetuloa kokeilemaan tutkijan työtä ja etsimään tietoa!

Aika: perjantai 3.9.2010 klo 9 ja klo 11.30.

Kohderyhmä: 4.-6. luokat

Tiedustelut ja varaukset 1.9. mennessä: 040 350 3652 tai johanna.aartomaa@nba.fi
Normaalisti maksullinen työpaja on Arkeologian päivien ajan maksuton.

3.-4.9. on hylkyihin liittyvää ohjelmatarjontaa myös yksittäisille aikuiskävijöille. Siitä löytyy lisätietoa Suomen merimuseon sivuilta: www.nba.fi/fi/smm_tapahtumat

ELÄMÄÄ KIVIKAUDEN SUOMESSA*

Toiminnallinen teemaopastus, joka johdattaa menneisyyden tutkimukseen, arkeologin työhön sekä elämään kivikauden Suomessa. Kierroksella selvitetään, millaista elämä täällä kauan sitten on ollut, pelataan muinaispictionarya ja tutustutaan oikeisiin kaivauslöytöihin. Kierrokseen kuuluu työpajatehtävä, jossa tutkitaan kivikautisia esineitä. Kesto: 1 h 30 min.

Opastus on varattavissa klo 8.30, 10 ja 12.30 seuraaville päiville: perjantai 3.9., tiistai 7.9., torstai 9.9., tiistai 14.9. ja tiistai 21.9.

Kohderyhmä: 5.-9.luokat

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 6369 tai maarit.laitala@kotka.fi.

Mennään museoon! Museossa on teatteria 6.-8.10.

UNOHTUMATON ELÄMYS SATAMAN MATKAT -NÄYTTELYYN

Suomen Museoteatterin elämysopastuksella kierretään Sataman matkat -näyttelyssä ja tutustutaan sataman arkeen ja ihmisiin. Tarinoita kertomassa näyttelijät Helena Ryti, Eero Enqvist ja Juhani Haukka, yksin tai yhdessä. Kesto: noin 1 h.

Koululaisille ja opiskelijoille suunnatun Mennään museoon! -viikon tapahtumana elämysopastus on poikkeuksellisesti maksuton.

Aika: tiistai 5.10. - torstai 7.10. klo 10 ja 12.30.

Kohderyhmä: 7.-9. luokat, lukiot, ammatilliset oppilaitokset

Sitovat varaukset puhelimitse 17.9. mennessä: 040 350 6369/Maarit Laitala

Olipa kerran... Satuja päiväkodeille

VENEHALLIN SATUKIERROKSET

Vellamon venehallin veneisiin tutustutaan satujen avulla. Sadut kertovat Merikarhusta ja sen kavereista, jotka ovat purjehtineet niin kilpaa kuin huvikseenkin. Venehallin satukierrokset ovat kaikille lapsiryhmille ilmaisia. Kesto 30 min.

Aika: tiistai-torstai aamupäivisin 13.–15.10. ja 19.–20.10. sekä 10.12.

Kohderyhmä: päiväkodit

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 3652 tai johanna.aartomaa@nba.fi

AFRIKKALAISIA SATUJA*

Satuviikolla aamupäivisin on mahdollisuus kuulla afrikkalaisia satuja ja tarinoita Afrikan Tähti -näyttelyn katveessa. Noppaa heittämällä matkataan maasta ja sadusta toiseen. Kesto 30 min.

Aika: 13.–15.10. ja 19.–20.10. aamupäivisin

Kohderyhmä: päiväkodit

Tiedustelut ja varaukset: 040 350 6369 tai maarit.laitala@kotka.fi.

Vaihtuvat näyttelyt

SATAMAN MATKAT 1800–2010 (15.1.2012 asti)

Suomen merimuseon ja Kymenlaakson museon uusi näyttely satamista. Näyttelyssä kerrotaan satamista 1800-luvun alusta nykypäivään. Näyttelyyn on valittu neljä satamaa: Oulu (1800–1860), Liverpool (1860–1930), Kotka (1950–1970) ja Helsinki (2010). Ne kertovat merenkulusta, mutta myös kansainvälistymisen, tekniikan, maailmantalouden ja ympäristön historiasta.

VIISAASTI VESILLÄ (16.1.2011 asti)

Näyttely kertoo turvallisesta vesillä liikkumisesta niin kesä- kuin talviaikaan. Näyttelyssä esitellään mm. uimaopetuksen historiaa, vesipelastusvälineitä ja niiden käyttöä, selvitetään miksi ja milloin Suomessa hukutaan ja mitä kukin meistä voisi tehdä vesiturvallisuuden parantamiseksi.

AFRIKAN TÄHTI (3.9.2010–2.1.2011)

Afrikan Tähti -näyttely liikkuu sekä ajassa että paikassa. Siinä seurataan meille kaikille tutun pelilaudan reittejä pysähdellen matkan varrella. Pysähdyspaikat vievät afrikkalaiseen todellisuuteen; muinaiseen Maliin, timanttikaivoksiin tai vaikkapa Niilin lähteille. Näyttely valottaa sitä, mitä pelilaudan paikannimien takaa paljastuu.

Näyttelytilassa on paperia ja kyniä, joilla lapset voivat piirtää omia mielikuvitusmajakoitaan

MAJAKAT, OHOI! KUVITUSNÄYTTELY TIETOKESKUS VELLAMOSSA (24.8.–30.9.2010)

Tietokeskus Vellamossa on esillä Tiina Holmbergin majakka-aiheisia akvarelleja, jotka on maalattu Raili Mikkasen majakoista kertovan lastenkirjan kuvitukseksi. Näyttelyssä ovat selailtavina kirjat: Majakat, ohoi! ja Fyrar, ohoi!

Tietokeskuksen aukioloajat ti, to klo 11-16, ke klo 11-18, pe klo 11-15. Ma suljettu.

Tehtäviä omatoimisille museokäynneille

MERENKULUN AMMATTEJA -KYSYMYSLOMAKE

Tehtävälomakkeen johdattamana voi tutustua niin merenkulun historiaan kuin nykypäivän ammatteihinkin. Tehtävät ohjaavat myös käyttämään museota tietolähteenä. Oppilaiden lomake on tulostettavissa osoitteesta: www.nba.fi/fi/smm_opetus. Opettajan lomakkeen voi tilata museolehtorilta.

Aika: käytettävissä omatoimisesti Merikeskus Vellamon aukioloaikoina.

Kohderyhmä: yläaste

Tiedustelut ja opettajan lomakkeen tilaus: 040 350 3652 / johanna.aartomaa@nba.fi

KORIPALLONÄYTTELY

Koripallonäyttelyssä voi tutustua koripalloilun 70-vuotiseen historiaan Suomessa. Esillä on myös vaihtuva valokuvakokoelma. Heittolaitteella luodaan elämys oikean koripallon heittämisestä ja pelikonsolilla pääsee tutustumaan Yhdysvaltojen ammattilaisarjaan NBA:han. Näyttely kertoo urheilusta osana yhteiskuntaa ja pyrkii samalla luomaan lapsiin ja nuoriin liikuntainnostusta. Koululuokkien on mahdollista saada näyttelyssä tehtävämoniste.

Huom! Koripallonäyttely sijaitsee kauppakeskus Pasaatissa (Keskuskatu 10).

Näyttely on avoinna ti-pe 11-17 ja la 10-16. Lisätietoja: 040 5708078.

PYSYTSÄ PINNALLA?

Viisaasti vesillä -näyttely ja Merivartiomuseon toimintapiste veneilijän varusteineen muodostavat uimaopetukseen ja turvalliseen vesillä liikkumiseen liittyvän kokonaisuuden. Mitkä ovat yleisimpiä hukkumissyitä? Mitä varusteita veneilijällä tulee olla? Tämä selviää museossa. Koululaisia on tehtävälomake, jota voi käyttää opettajan johdolla museokäynnin aikana.

Tehtävälomakkeen tilaukset ja tiedustelut: 040 350 3652 / johanna.aartomaa@nba.fi

LIIKUNTATUNNILLA
MUSEOON?

Yleisiä ohjeita museovierailua varten

Opastettavan ryhmän koko on enintään 25 oppilasta (yksi luokka). Opastuksia ja työpajoja järjestetään sovittaessa myös aamupäivisin ennen Vellamon avautumista.

Ryhmät ovat opettajansa johdolla tervetulleita tutustumaan näyttelyihin Merikeskus Vellamon aukioloaikoina ilman opastustakin. Vierailua voi etukäteen suunnitella ilmaiseksi näyttämällä lippukassalla OAJ:n jäsenkortin. Museolehtorit auttavat myös räätälöimään käyntejä opettajien toiveiden mukaisesti.

Opastukset ja työpajat ovat Merikeskus Vellamossa koulu- ja päiväkotiryhmille maksullisia, ellei toisin mainita. Opastusten hinta on 40 e/ryhmä tunnin opastuksissa ja 20 e/ryhmä puolen tunnin opastuksissa. Työpajamaksu on 60 e/ryhmä tai 4 e/henkilö. Sisäänpääsy Merikeskus Vellamoon on alle 18-vuotiailta ilmainen. Ryhmän mukana olevilta opettajilta ja/tai avustajilta ei peritä sisäänpääsymaksua.

Tähdellä* merkityt Kymenlaakson museon perus- ja teemaopastukset ovat kotkalaisille koulu- ja päiväkotiryhmille maksuttomia muina aikoina paitsi toukokuussa, jolloin opastukset ovat kaikille ryhmille maksullisia.

Opettaja vastaa ryhmästään ja opastusrauhasta. Ryhmän viihtyvyyden ja turvallisuuden vuoksi edellytämme opettajan pysyvän ryhmän mukana koko vierailukäynnin ajan. Ryhmä voi tehdä omia tehtäviään, mutta opettajan edellytetään myös tuolloin olevan paikalla huolehtimassa valvonnasta. Ennen klo 11 tapahtuvien opastuksien jälkeen omatoiminen kiertely näyttelyissä ei valitettavasti ole mahdollista.

Opastuksille on hyvä saapua ajoissa. Reput ja päällysvaatteet on mahdollista jättää naulakkoon tai kolikoilla toimiviin kaappeihin.

Opetustilojen edessä on penkkejä, joita voi käyttää myös eväidensyöntipaikkana. Näyttelytiloihin ei ruokia ja juomia voi viedä. Lisäksi Merikeskus Vellamossa toimii Ravintola Laakunki (tiedustelut: 010 832 3501 tai asiakaspalvelu@kaunissaari.fi), jonne voi erikseen tilata ruokailumahdollisuuden.

9. LUOKKALAISILLE
LEIMA PASSIIN

SEURAAVA OPETUSTIEDOTE JA POSTITUSLISTA Vellamon seuraava opetustiedote julkaistaan lokakuussa.

Tilaa noin 4 kertaa vuodessa ilmestyvä opetustiedote lähettämällä nimesi ja sähköpostitietosi osoitteeseen johanna.aartomaa@nba.fi

Kuvat: Suomen merimuseo, Kymenlaakson museo, Nitro FX, Markku Haverinen, Tiina Leinonen, Timo Vesterinen, Johanna Aartomaa. Kuvittajat: Jesperi Vara, Matti Westerlund

MERIKESKUS VELLAMO

Merikeskus Vellamo; Tornatorintie 99, 48100 Kotka
www.merikeskusvellamo.fi
info@merikeskusvellamo.fi
ti, to-su 11-18, ke 11-20, ma suljettu